

GROEP 1 EN 2 | DE AVONTUREN VAN KIKKER EN VOGEL

In dit hoofdstuk zijn de activiteiten voor groep 1 en 2 beschreven.

Tijdens de Grote Rekendag helpen kinderen in groep 1 en 2 Kikker, want Kikker is gevangen. Ondertussen ondernemen ze tal van wiskundige activiteiten

De indeling van de ochtend is als volgt:

Schoolbrede start (15 minuten)

Zie hoofdstuk 'Schoolbrede start'. Blik aan het begin van de dag met de kinderen terug op de schoolbrede start en hun inbreng daarin.

Deel 1 – Kennismaken met Kikker en Vogel (15 minuten)

In deel 1 maken de kinderen kennis met Kikker en horen ze dat hij in een kooi zit. In het verhaal wordt verteld hoe de kinderen Vogel kunnen helpen om Kikker te bevrijden.

Deel 2 – Circuit (45 minuten)

Er zijn verschillende activiteiten waarmee de kinderen dieren (insecten) kunnen verdienen. Die insecten worden vervolgens gebruikt om een code te kraken. Deze code is nodig om Kikker te bevrijden.

Circuitactiviteiten:

- 1 Kikker vouwen
- 2 Memory Kikker- en Vogelperspectief
- 3 Kikker in patroon plakken
- 4 Plattegrond lezen
- 5 Kikkerspel

Deel 3 – De bevrijding van Kikker (15 minuten)

De dieren worden in een grafiek gelegd, om zo de code voor het bevrijden van Kikker te vinden.

Deel 4 – Activiteiten in de speelzaal (60 minuten)

Om de bevrijding van Kikker te vieren, spelen kinderen typische kikkerspelletjes in het speellokaal.

Activiteiten:

- Spring van lelieblad naar lelieblad
- Vogelperspectief
- Insecten vangen
- Kikkersprongen

Deel 5 – Afsluiting (15 minuten)

Terugblik op de activiteiten van de dag.

Maak foto's van het werk dat de kinderen maken en gebruik deze in de afsluiting of om anderen te informeren over de Grote Rekendag.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 1

KENNISMAKEN MET KIKKER EN VOGEL

15 minuten

Materiaal

- powerpointpresentatie *Het verhaal van Kikker en Vogel*
- *Het verhaal van Kikker en Vogel*
- eventueel een cijferslot met vier cijfers

Vorbereiding

- Zet de powerpointpresentatie *Het verhaal van Kikker en Vogel* klaar (deel 1).
- Zet de kinderen in een halve kring, zodat ze de powerpointpresentatie kunnen zien.

Activiteit

- Vertel het verhaal van Kikker die in een kooi terecht is gekomen en wil ontsnappen. Bied kinderen de kans te reageren op het verhaal. Vul op deze manier de situatie samen met de kinderen in.
- Vertel dat wat Kikker ziet en dat wat Vogel ziet verschilt. Laat kinderen dat uitleggen: waarom ziet Kikker vanuit zijn kooi de wereld anders dan Vogel vanuit de lucht? Help ze eventueel door laag te gaan zitten en omhoog te kijken, zoals Kikker doet. En ga op een verhoging staan en kijk naar beneden, zoals Vogel doet.
- Vertel dat er een code nodig is om Kikker vrij te krijgen. De kinderen gaan insecten verzamelen voor Kikker en daarmee kunnen ze de code te kraken. Neem met de kinderen door wat ze moeten doen om insecten te verzamelen.

Extra

- Laat de kinderen het cijferslot zien en bespreek dat je code nodig hebt om zo'n slot te openen.

Het verhaal van Kikker en Vogel

Yara en Mees voetballen in het park. Van hun truien hebben ze doeltjes gemaakt. Yara heeft de bal en schiet keihard op het doel van Mees. Oeps! Iets te hard! De bal rolt de vijver in. Ze rennen er gauw naartoe. 'Ieieiek! Wat is dat?' roept Yara. In de vijver ligt een grote kikkerdril en de bal ligt er vlak naast. 'Dat is kikkerdril,' weet Mees. 'Het zijn kleine eitjes waar straks kikkervisjes uit komen.' Yara kijkt nog eens goed. 'Straks?' vraagt ze. 'Zullen we dan blijven kijken?' 'Nou, zo snel gaat dat ook weer niet,' zegt Mees. 'Maar we kunnen wel elke week even gaan kijken?'

Als ze de volgende week terugkomen, zien ze al een paar kikkervisjes. Die hebben een kop en een lange staart. Ze lijken dan net visjes, maar dat zijn ze niet. 'Maar dit zijn toch geen kikkers?' vraagt Yara. 'Nog niet,' zegt Mees. 'Ze gaan nu lekker zwemmen en heel veel eten. Ze groeien echt razendsnel.'

Een paar weken later krijgen ze achterpoten en weer een paar weken later hebben ze ook voorpoten. En daarna verdwijnt hun staart. Het zijn nu een echte kikkers geworden. En ze kwaken oorverdovend! Kwaaaaaak, kwaaaaaak!

Yara vindt het geweldig. Ze vindt de kikkers zo leuk, dat ze er een mee naar huis neemt. In de tuin zet ze hem in een kooi, zodat hij niet weg kan springen. Ze maakt zelfs een waterplas in de kooi en geeft hem elke dag te eten. Ze kijkt elke dag naar hem. En ze geeft hem zelfs een naam: Kikker.

In de buurt van de kooi zit Vogel op haar nest. Ze kijkt naar beneden en ziet Kikker. Ze denkt: Zou hij het wel fijn vinden in die kooi? Ze gaat wat lager vliegen om Kikker goed te bekijken en vraagt hem: 'Kikker, vind je het wel fijn in de kooi?' Kikker kijkt omhoog naar Vogel en zegt: 'Yara is echt heel lief, maar ik ben verder zo alleen. Ik zou zo graag met m'n vriendjes in de grote vijver spelen.' Vogel wil Kikker helpen, maar ziet dat er op de kooi een groot cijferslot zit. Ze kan Kikker alleen maar bevrijden als ze de code van het slot weet. En dat kan ze niet alleen. Maar misschien willen de kinderen van [naam school en groep] wel helpen?

Jullie kunnen Kikker en Vogel helpen door insecten te verzamelen. Insecten zijn kleine dieren. Kikkers zijn er dol op. Als je de insecten verzamelt, kom je ook de code van het slot te weten. Hoe dat gaat, vertel ik later. Eerst gaan we insecten voor Kikker verzamelen!

GROEP 1 EN 2 | DEEL 2

CIRCUIT

45 minuten

Uitleg van het circuit

Materiaal

- werkblad 1

Vorbereiding

- Knip de insectenkaartjes uit.
- Hieronder worden de kernactiviteiten uit het circuit beschreven. Neem alles rustig van tevoren door.

Activiteit

- Vertel de kinderen dat ze nu verschillende activiteiten gaan doen. Met die activiteiten krijgen eten (insecten) voor Kikker. Laat een paar kaartjes zien.
- Vertel de kinderen dat ze dit eten goed moeten bewaren, want dat is straks nodig om Vogel te helpen.
- Kies voor elke activiteit een insectenkaart als beloning uit. Deel na iedere activiteit die insectenkaartjes uit en zorg ervoor dat aan het eind van het circuit van alle insecten een aantal kaartjes uitgedeeld is.

Kernactiviteit 1 – Kikker vouwen

Materiaal

- werkblad 2 t/m 7 (*kikker 1 t/m 6*)
- vouwblaadjes
 - o voor kikker 1: 10 x 10 cm (lichtgroen, 2 per kikker) en 12 x 12 cm (donkergroen, 1 per kikker).
 - o voor kikker 2 t/m 6: 12 x 12 cm
- scharen
- A4-papier
- lijm en kwastjes
- kleurpotloden, wasco of gekleurd papier
- eventueel wiebeloogjes

Vorbereiding

- Kies de kikkers die je wilt laten maken. Je hoeft ze niet allemaal te doen. Maak de kikkers die je gekozen hebt zelf. Maak van elke kikker een vouwreeks: een stappenplan van opeenvolgende vouwsels. De kinderen mogen de vouwsels uit elkaar halen om te analyseren welke vouwen nodig zijn om hun eigen kikker te vouwen.
- Kopieer voor de kinderen die dit aankunnen het werkblad met de vouwtekening van de kikker.
- Zoek eventueel een filmpje van de te vouwen kikker(s).
- Leg de materialen klaar.

Activiteiten

- Laat de kinderen een kikker maken die aansluit bij hun niveau.
- *Kikker 1 (werkblad 2, meest eenvoudig)*: maak de kikker van twee lichtgroene vouwblaadjes en één donkergroen, bruin of zwart vouwblaadje. Voor deze kikker is een schaar nodig.
- *Kikker 2 (werkblad 3, eenvoudig)*: deze kikker wordt van 16 vierkantjes gevouwen. Voor deze kikker is een schaar nodig.
- *Kikker 3 t/m 6 (werkblad 4 t/m 7, iets moeilijker)*: voor deze kikkers is geen schaar nodig. Het werkblad geeft duidelijke stappen.
- Help de kinderen door samen te vouwen. Laat ze de vouwreeks gebruiken. Laat eventueel een vouwvideo (YouTube) zien of de vouwtekening van het werkblad.
- De ogen maken ze van witte rondjes, de pupil kleuren ze zwart. Of ze gebruiken wiebeloogjes. De vlekken op het lijf kunnen ze kleuren of ze plakken er stukjes gekleurd papier op.
- Geef de kinderen insectenkaartjes voor de gemaakte kikkers.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 2

CIRCUIT

Kernactiviteit 1 – Kikker vouwen

Extra

- Zorg ervoor dat het bij het vouwen niet gaat om ‘mooie dezelfde werkjes’, maar om het proces van vouwen en de taal die erbij gebruikt wordt. Benoem de handelingen en de vormen en/of laat de kinderen dat doen.
- Laat eventueel ‘vingers’ en ‘tenen’ maken aan de poten.
- Plak de kikker(s) op een A4-papier en laat ze de leefomgeving van de kikker erbij maken. Dit kan met kleurpotloden, wasco of het scheuren/knippen van gekleurd papier.
- Laat meerdere kikkers maken, eventueel van een ander formaat vouwblad.

Kernactiviteit 2 – Kikker in patroon plakken

Materiaal

- werkblad 8
- eventueel werkblad 9
- licht- en donkergroene plakkertjes
- lijm en kwastjes
- A4-papier
- papier of plakkertjes voor de ogen
- vouwblaadjes 12 x 12 cm
- scharen
- kleurpotloden

Vorbereiding

- Kopieer werkblad 8.
- Leg de materialen klaar.

Activiteiten

- Elk kind krijg een voorbeeld van de kikker in patroon (werkblad 8).
- Laat de kinderen het juiste aantal plakkertjes van elke vorm en kleur verzamelen.
- De kinderen plakken de kikker op een leeg A4-papier na.
- Bespreek met de kinderen waar ze op het papier beginnen zodat de hele kikker erop past. Of geef een beginpunt aan.
- Geef de kikker ogen.
- Geef de kinderen insectenkaartjes voor de gemaakte kikker.

Extra

- Vinden de kinderen het naplakken van de kikker lastig, gebruik dan de lege kikker op werkblad 9.
- Laat heel jonge kinderen werkblad 9 met kleurpotloden inkleuren volgens het voorbeeld op werkblad 8.
- Gebruik in plaats van plakkertjes licht- en donkergroene vouwblaadjes van 12 x 12 cm. Vouw zelf of laat de kinderen 16 vierkantjes vouwen en knip deze los. Knip driehoeken door vierkantjes in tweeën te knippen. Tel vooraf hoeveel licht- en donkergroene vierkantjes en driehoeken nodig zijn.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 2**CIRCUIT****Kernactiviteit 3 – Plattegrond****Materiaal**

- werkblad 10
- plattegrond van het eigen klaslokaal (voor elk tweetal een exemplaar)

Vorbereiding

- Kopieer werkblad 10 en knip de kikker 8 keer uit.
- Hang en leg de knip-kikkers in het lokaal. Zorg ervoor dat de kinderen de kaartjes vanuit verschillende perspectieven kunnen zien.

Activiteit

- Geef de kinderen de plattegrond van het klaslokaal.
- Bekijk de plattegrond en bespreek wat erop te zien is.
- Vertel dat Kikker in de klas is geweest. Vraag of zij Vogel willen helpen om te kijken waar Kikker allemaal geweest is.
- Laat de kinderen op de plattegrond met kruisjes aangeven waar Kikker geweest is.
- Bespreek hoe vaak de kinderen Kikker hebben gevonden en waar hij was.
- Geef de kinderen insectenkaartjes voor de gevonden Kikkers.

Extra

- Laat de kinderen op de plattegrond aankruisen waar zij nu staan.
- Laat de kinderen hun plattegrond met die van een ander tweetal vergelijken.
- Laat de kinderen de kortste route bedenken waarbij ze langs alle Kikkers gaan.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 2

CIRCUIT

Kernactiviteit 4 – Kikkerspel

Materiaal

- werkblad 11 en 12
- 2 stevige, witte vellen A4-papier (per tweetal)
- plakband
- 2 pionnen (per tweetal)
- 2 dobbelstenen (per tweetal)

Vorbereiding

- Kopieer werkblad 11 en 12 op stevig A4-papier en plak deze aan de achterkant aan elkaar vast.
- Laat twee kinderen per bord het kikkerspel spelen.
- Spelen meer kinderen het spel, maak dan per tweetal een speelbord

Activiteit

- Doel van het spel is om als eerste op lelieblad 20, 30 of 50 te komen, afhankelijk van het niveau van de kinderen.
- Speel het spel met 1 of 2 dobbelstenen, passend bij het niveau van de kinderen.
- Herkennen de kinderen de structuren van de dobbelsteen, speel dan het spel met 2 dobbelstenen tot lelieblad 50.
- Leg vooraf de spelregels en de legenda uit:
 - o Om de beurt gooien de spelers met de dobbelstenen. Wie het meeste gooit, mag beginnen. Deze speler gooit opnieuw en loopt zoveel stappen op het speelbord als de stippen op de dobbelsteen.
 - o Komt een speler op een symbool, kijk dan in de legenda voor de opdracht.
 - Pijl: ga 2 stappen vooruit of terug, in de richting van de pijl.
 - Rietstengels: gooi nog een keer met de dobbelstenen en ga zoveel stappen vooruit.
 - Vlieg: ga 5 stappen vooruit.
 - Lelie: sla een beurt over.
 - o Wie als eerste op het afgesproken lelieblad komt, heeft gewonnen.
- Geef de kinderen insectenkaartjes voor het spelen van het spel.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 3

DE BEVRIJDING VAN KIKKER

15 minuten

Materiaal

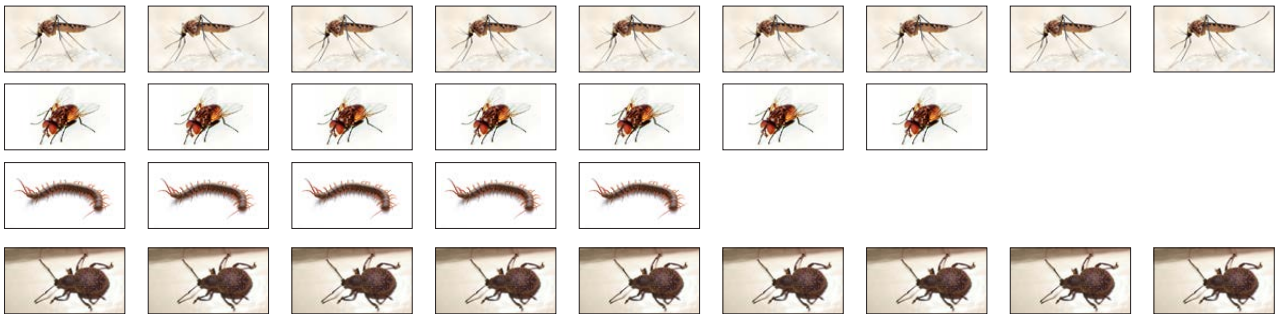
- de insectenkaartjes die de kinderen verzameld hebben in het circuit (werkblad 1)
- de powerpointpresentatie *Het verhaal van Kikker en Vogel* (deel 2)
- de insectenkaartjes die de kinderen verzameld hebben

Vorbereiding

- Zet het tweede deel van de powerpointpresentatie 'Het verhaal van Kikker en Vogel' klaar.
- Zet de kinderen in een halve kring, zodat ze de powerpointpresentatie kunnen zien.
- Laat de kinderen de verzamelde dieren voor zich op de grond leggen.

Activiteit

- Blik met de kinderen kort terug op de circuitactiviteiten. Ga daarbij ook in op insecten die verdiend zijn.
- Bekijk de insecten met de kinderen en stel vast dat het om verschillende insecten gaat. Benoem ze: mug, vlieg, duizendpoot, torretje.
- Laat de kinderen de dieren soort bij soort ordenen. Laat zo een grafiek ontstaan zoals hieronder.

- Vraag de kinderen hoe ze kunnen zien hoeveel er van elk insect zijn en waarvan er meer of minder zijn. Bespreek ook hoeveel meer of minder het er zijn. Benadruk dat dit belangrijk is, omdat ze anders niet de goede code vinden.
- Maak hiervan een grafiek op het digibord.
- Laat de kinderen tellen hoeveel insecten er van iedere soort zijn.
- Gebruik de getallen van de grafiek om de code van het cijferslot in de powerpointpresentatie in te vullen. Laat het slot open gaan.
- Vertel dat Kikker nu vrij is en dat hij heel blij is. Daarom mogen de kinderen mee naar de vijver, waar Kikker met hen gaat spelen.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 4

BEWEGINGSACTIVITEITEN
IN DE SPEELZAAL

60 minuten

Materiaal

- Zie de beschrijving van de 4 circuitactiviteiten.

Vorbereiding

- Verdeel het speellokaal in 4 vakken en maak 4 groepen.

De activiteiten zijn:

- 1 Spring van lelieblad naar lelieblad
- 2 Vogelperspectief
- 3 Insecten vangen
- 4 Kikkersprongen

Introductie activiteiten

- Vertel de kinderen dat ze in de 3 vakken verschillende spellen gaan spelen.
- Leg voor het spelen aan de hele groep de spelregels van de activiteiten uit.

Activiteit 1 – Spring van lelieblad naar lelieblad

Materiaal

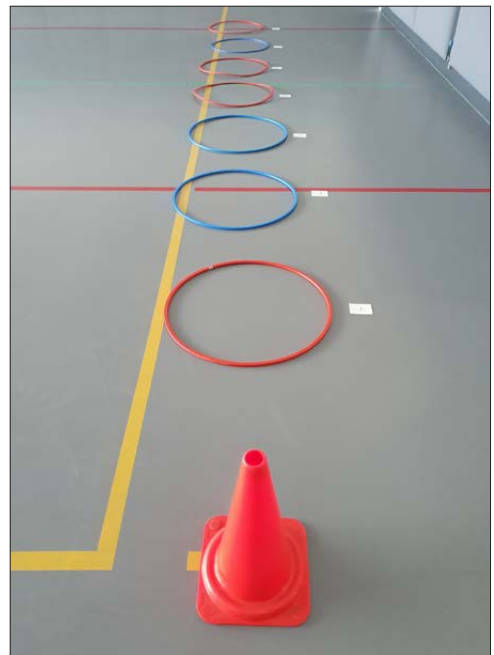
- dunne matten (of hoepels)
- werkblad 13

Vorbereiding

- Leg de matten in een halve cirkel.
- Geef ieder mat een cijfer (allemaal even of oneven).
- Leg op elke mat een getalkaart (werkblad 13). Bepaal de hoogte van de niveaukaarten door te kijken naar het niveau in de klas.

Spring van lelieblad naar lelieblad - met matten

Spring van lelieblad naar lelieblad - met hoepels

Activiteit

- Vertel de kinderen dat zij kikkersprongen gaan maken.
- Laat de getalkaarten op de juiste volgorde leggen.
 - o Niveau 1: laat de getalkaarten op volgorde leggen en de telrij springen.
 - o Niveau 2: laat de even getalkaarten op volgorde leggen en springen.
 - o Niveau 3: laat de oneven getalkaarten op volgorde leggen en springen.
 - o Niveau 4: laat de kinderen de getalkaarten van laag naar hoog leggen en springen.
- Laat de kinderen met twee benen tegelijk van mat naar mat (van hoepel naar hoepel) springen.
- Op de matten (naast de hoepels) liggen getalkaarten. Laat de kinderen de getallen hardop benoemen.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 4

BEWEGINGSACTIVITEITEN
IN DE SPEELZAAL

Activiteit 2 – Vogelperspectief

Materiaal

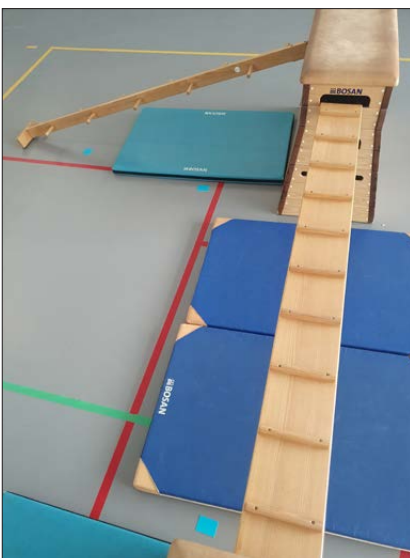
- klimtoestellen
- omgekeerde banken
- werkblad 14

Vorbereiding

- Gebruik verschillende toestellen waarover de kinderen kunnen balanceren, klimmen en klauteren en zet daarmee een parcours uit. Baken het veld af.
- Knip de kaarten met ballonnen van werkblad 14 los.
- Leg de kaarten op het parcours zodat de kinderen er van boven op kijken.

Activiteit

- Vertel dat Kikker een feestje geeft en daarom ballonnen heeft opgehangen. De kinderen gaan als Vogel die ballonnen tellen.
- Laat de kinderen het parcours afleggen.
- Verander na iedere ronde het aantal ballonkaarten. Haal er een aantal weg of voeg er een aantal toe. Dit kun je ook door een van de kinderen laten doen.
- Stel tijdens deze activiteit de volgende vragen:
 - o Hoeveel ballonnen zijn er opgehangen?
 - o Hoeveel ballonnen zijn er meer/minder dan de vorige ronde?
 - o Hoe kun je gemakkelijk de ballonnen tellen?

GROEP 1 EN 2 | DEEL 4

BEWEGINGSACTIVITEITEN
IN DE SPEELZAAL

Activiteit 3 – Insecten vangen

Materiaal

- ballonnen; bepaal het aantal aan de hand van de groepsgrootte
- werkblad 1
- korf of grote doos
- staptegels of plak met tape vierkanten op de grond

Vorbereiding

- Blaas de ballonnen op.
- Print de insectenkaartjes (werkblad 1) en plak ze op de ballonnen.
- Leg de ballonnen klaar in de korf of grote doos.
- Leg de staptegels klaar of tape vierkanten op de grond.

Activiteit

- De kinderen gaan insecten vangen. Laat de kinderen een ballon met een insect kiezen.
- Geef de opdracht de ballon omhoog te gooien en weer te vangen. Dit kan op twee niveaus.
 - o Niveau 1: de kinderen gooien de ballon voor zichzelf op en vangen deze weer.
 - o Niveau 2: de kinderen gooien de ballon voor zichzelf op en vangen deze weer en mogen daarbij niet van de staptegel af, anders vallen zij in het water.
 - o Niveau 3: kind 1 gooit de ballon naar kind 2. Kind 2 vangt de ballon en gooit deze weer terug naar kind 1. Ze mogen niet van de staptegels af.
- Laat de kinderen tellen hoe vaak zij het insect kunnen vangen, zonder dat de ballon de grond raakt.
- Stel tijdens deze activiteit de volgende vragen:
 - o Hoe kun je het best staan om de ballon te gooien en/of te vangen?
 - o Hoe hard/zacht moet je gooien om de ballon te vangen?
 - o Hoe vaak heb jij het insect gevangen?
 - o Van welk insect zijn er het meest gevangen?
 - o Van welk insect zijn er het minst gevangen?

Extra

- Noteer de namen van de kinderen en hoe vaak het insect gevangen is. Maak op een later moment hier een grafiek van.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 4

BEWEGINGSACTIVITEITEN
IN DE SPEELZAAL

Activiteit 4 – Kikkersprongen

Materiaal

- (kleuter)trampoline, springplank of springen met aanloop
- 4 dunne matten
- werkblad 13
- werkblad 15

Vorbereiding

- Leg de vier matten twee aan twee achter de trampoline.
- Leg de cijferkaarten op gelijke afstand aan de zijkant op de mat.
- Maak een naamkaartje voor elk kind (werkblad 15).

Activiteiten

- Vertel de kinderen dat kikkers heel ver kunnen springen.
- Laat de kinderen een aanloop nemen.
- De kinderen springen met twee benen in de trampoline.
- Vraag bij welk nummer de kinderen geland zijn.

Extra

- Noteer de naam van het kind en bij welk getal het gekomen is.
- Laat de kinderen hun naamkaartje bij het getal leggen waar zij terechtkomen. Bespreek dit na iedere ronde. Hoe kunnen de kinderen snel zien welk getal er het meest gesprongen is? Welk cijfer komt er als zij een getal verder springen? En als de kinderen een cijfer minder ver springen? Als de kinderen meerdere keren springen, laat dan het kaartje bij het hoogste getal leggen.

GROEP 1 EN 2 | DEEL 5

AFSLUITING

10 minuten

Materiaal

- het werk dat de kinderen gemaakt hebben: de gevouwen kikkers, het kikkerpatroon en de plattegrond
- foto's die gemaakt zijn tijdens de Grote Rekendag

Vorbereiding

- Laat de kinderen hun werk zo neerleggen dat ze in de kring het resultaat kunnen bekijken.
- Zet de foto's klaar op het digibord.

Activiteit

- Vraag kinderen het verhaal van Kikker en Vogel te reconstrueren. Wat gebeurde er met Kikker? Hoe hebben de kinderen meegholpen met zijn bevrijding? Laat de kinderen daarbij hun werk aanwijzen of pakken dat ermee te maken heeft.